

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput VII. Idem (a) Magistro S. de Melun. Canonico Herefordensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

Deus dedit, cognationem contrahi in catechismo, & in Baptismo, & in Confirmatione, seu chrismatis unctione inclusivè: quamvis de illa expositione Thomæ Sanchez non parum dubitaverim, agnoscentes textum in d. cap. 1. agere de impedimento impediendo, non autem de dirimente; atque adaptari non posse ad cognationem ex baptismo & confirmatione ortam: quapropter credo, intelligendum esse illum textum tantum de catechismo, & ejus ceremoniis, quæ præcipue incipiunt à pabulo sacri falis, &

finiebantur in sancta unctione, quæ præcedit baptismum, de qua Dionysius de ecclesia hierarch. 2. p. cap. 2. D. Cyprianus lib. 1. epist. 7. hodie tamen hæc species cognationis spiritualis sublata est per Trident. sess. 24. de reform. cap. 2. ut declaravit sacra Congregatio per hæc verba, *Qui in Ecclesia sunt præsens eis, qui domi verè sunt baptizati, si deinde in Ecclesia fuerint servare solennitates, nullam specialem cognationem contraxerunt.* Referunt Farinac. dicto cap. 2. Leander dicto disp. 23. q. 4.

CAPUT VI.

Innocentius III. (a) *N. Episcopo Linconiensis, 9° N. Decano de Huntedunc.*

Veniens ad præsentiam nostram G. Anglicus natione, nobis exposuit, quod cum olim in adolescentia constitutus mulieri cuidam adhaesisset, quam tamen quidam alius antè cognoverat, de consilio matris suæ factum est, ut eadem mulier quendam puerum, quem de alia soluta ipse susceperat, de sacro fonte (b) levaret, ad suspicionem & infamiam utriusque delendam. Deinde verò cum in ejus amorem vehementius exarderet, absque consilio amicorum eam clanculo desponsavit. Cumque prolem ex ea procreare non posset, & increpationes à patre suo gravissimas sustineret, quòd eam desponsando deliquerat, revolvens in animo, ipsam dimissam, causam orationis Hierosolymam est profectus. Verùm cum idem rediens de partibus transmarinis prolem eam suscepisse de alio invenisset, ei noluit adherere, sed propter adulterium, quod commississe taliter videbatur, eam omnino dimissam, ad longinquam se transferens regionem, & ad Eugubim tandem veniens civitatem, quandam ibidem cum terra & dote decenti matrimonialiter sibi copulavit, de qua prolem se confessus est suscepisse: capropter discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus super his inquiratis diligentius veritatem: & si primam mulierem prædicti viri filium de sacro fonte levasse constiterit, antequam eam desponsasset uxorem, vos inter eos, divortium appellatione postposita celebrantes, rei processum nobis per litteras vestras fideliter exponatis, ut an cum secunda valeat legitimè commorari, veritate cognita decernere valeamus. Quod si ambo. &c. Tu ea frater Episcopo, &c. Datum apud civitatem Castellanam, VIII. Idus Octobris.

NOTÆ.

1. (a) *Linconiensis.* Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc titul. cap. 1.* & in ipsis epistolis editis à Sirleto, fol. 189. ex quo registro textum hunc transcribo. De Linconiensis Ecclesia egi in cap. 8. de rescriptis, & commentarium hujus textus dabimus infra in cap. final.
2. (b) *Levaret.* Immediatè tenens puerum: nam quando matrina non tenet baptizatum, neque illum suscipit immediatè de manu patrini, non contrahit cognationem spiritualem, ut declaravit

sacra Congregatio, referente Farinacio in d. cap. 2. Concil. Trident. quæ quando statuit inter unum, & unam, quia ad summum in paternos eligi permittuntur, & baptizatum ipsum, atque ipsius patrem & matrem contrahi spiritualem cognationem, supponit matrinam à sacro fonte baptizantis filium simul suscepisse, idest immediatè à manu baptizantis levasse, ut docuerunt Sanchez lib. 7. de matrim. disp. 50. num. 2. Basil. eod. tract. lib. 7. cap. 39. num. 9. Hurtado de matrim. disp. 18. difficult. 3. Bonac. eod. tract. puncto 5. §. 2. num. 13.

CAPUT VII.

Idem (a) *Magistro S. de Melun. Canonico Herefordensi.*

Tua nos duxit discretio consulendos, an natus ante compaternitatem, filiam com-
patris sui, vel commatris, procedente tempore sibi possit matrimonialiter copulare; & si cum ea contraxerit, & pluribus annis simul permanserint, an postea debeant separari? Quæ sivistis etiam, an conscius talis matrimonii teneantur illud in publico accusare. Super quo discretioni tuæ duximus respondendum, quod hujusmodi

mo si personæ matrimonium possunt contrahere ; & si contraxerint , de juris rigore Possunt ab invicem separari ; & qui contractum sciverint , debent illud Ecclesiæ nuntiare.

NOTÆ.

(a) **H**erefordensi.] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titulo capite. 2. De

Herefordensi Ecclesia egi in capite 2. de temp. ordin. & textum hunc exposui supra in capite 1.

CAPUT VIII.

(a) Gregorius IX.

EX litteris vestris accepimus, quod cum Martha mulier coram (b) Officiali Cantuariensi Alanum peteret in virum, & se adfidatam ab eo, ac carnaliter cognitam per testes idoneos probavisset, dictorum tandem testium depositionibus publicatis, idem A. excipiendo proposuit, quod eam habere non poterat in uxorem, pro eo, quod ipsum pater mulieris ejusdem, qui (c) Sacerdos extitit, baptizavit. Sed cum idem Officialis exceptione hujusmodi non admittenda definitivam tulerit sententiam contra ipsum, & idem ad Sedem Apostolicam appellaverit : mandamus quatenus si est ita, eundem A. super hoc ab impetitione mulieris absolvatis ipsius, eidem mulieri perpetuum silentium imponentes.

NOTÆ.

1. (a) **G**regorius.] Non constat, quibus Prælatibus prescribat Gregorius, tantum agnoscitur loqui cum Prælatibus Ecclesiæ Anglicanæ, ubi casus hujus textus contigit.
2. (b) **O**fficiali.] Id est Vicario, ut exposui in cap. 1. de officio Vicarii.
- (c) **S**acerdos.] Qui forsitan habeat filiam illam ex nuptiis contractis ante Sacerdotium.

COMMENTARIUM.

3. **C**onclusio traditur & probatur.

EX his decretalibus sequens communiter deducitur assertio : Inter baptizatum, & filium baptizantis, & inter baptizati patres, & ipsam susceptorem, contrahitur cognatio spiritualis matrimonium dirimens. Probant eam textus in cap. 1. & per totam 30. q. 1. cap. final. 30. q. 3. cap. 1. & per totam 30. q. 4. cap. 2. 3. 4. 6. & 8. hoc titul. cap. 1. & 2. cod. titul. in 6. cap. consanguinei, de re judic. cap. 1. qui matrimonia accusare, cap. veniens, de sponsalib. in prima collectione, Synodus Nicæna can. 21. ibi : Nemo fidelium cum patre, aut matre spirituali matrimonium contrahat, id est cum patris, aut matris ; & qui hoc commiserit, habeatur tanquam ethnicus. Heraldus Episcopus Turon. in suis capitulis, can. 66. ibi : Quod conjunctio spiritualis commatris sit peccatum, & ideo separandum, & capite vel exilio damnandum. Gregorius II. in Synodo Roman. can. 4. ibi : Si quis commatrem spiritualem duxerit in conjugium, anathema sit. Synodus Romana sub Zacharia can. 5. Presbyteram, diaconam, nonam, aut monacham, vel etiam spiritualem commatrem nullus sibi presumat nefario conjugio copulare. Gregorius VIII. in Concil. Rom. Qui copulantur parentibus, vel commatribus, & filio, excommunicentur. Synodus Trullana can. 53. ibi : Quoniam major est spiritus conjunctio, quam corporum, scimus in aliquibus locis quosdam ex sacro, & salutari baptisate pueros suscipientes, cum eorum matribus viduis copulari ; id fieri prohibemus, sed si contraxe-

rint, separentur, & poenis fornicantium subjaceant. Synodus Mogunt. sub Carolo, can. 55. & sub Arnulpho can. 18. l. si quis alumniam, G. de nuptiis. Luitprandus Rex in legibus Longobard. tit. 24. §. 6. cum sequent. Præcepimus, ut nullus presumat commatrem suam uxorem ducere, sed nec filiam, quam de sacro fonte levavit ; nec filius ejus presumat filiam ipsius uxorem ducere, qui eum de fonte suscepit : quia spirituales germani esse noscuntur ; & qui hoc malum facere presumpserit, perdat omnem substantiam suam ; & filii qui de tali illicito matrimonio nascuntur, heredes esse non debent. Carolus Magnus lib. 5. cap. 100. Nullus proprium filium, aut filiam de fonte baptismatis suscipiat, nec filiolam, nec commatrem ducat uxorem, nec illam cujus filium vel filiam ad confirmationem tenuerit : ubi autem factum fuerit, separentur. Trident. sess. 24. cap. 2. Alia Patriarcharum Orientalium decreta referuntur lib. 3. juris Orient. Illustrant ultra congestos in præsentia Barb. Gentil. de nuptiis lib. 5. cap. 15. Torreblanca de jure spiritual. lib. 2. cap. 15. sect. 3. Manrique de differentiis utriusque fori, q. 17. Basil. de matrim. lib. 6. cap. 4. cum sequent. Vighellius in method. juris can. fol. 468. S. Raymundus in summa lib. 4. tit. 5. Ant. Augustin. in coll. juris can. lib. 22. tit. 24. Ballamon in dicto can. 53. sextæ Synodi, Joannes Sanchez in select. lib. 2. disp. 40. Petrus Gregorius lib. 13. partit. tit. 21. cap. 9. Vicecomes de ritibus baptismi lib. 1. cap. 35. & de ritibus confirm. lib. 1. cap. 12. Cujac. & Canisius hic, Joannes Dartis ad decr. in 30. q. 1. Roussellius lib. 1. hist. Pontif. juris d. cap. 5. num. 9. Zonaras in Nicephoro Phoca, Macedo de clarib. Petri lib. 4. de matrim. cap. 11.

4. Sed pro dubitandi ratione in præsentem assertionem ita insurgo : In materia sacramentorum Ecclesia non habet potestatem mutandi, seu minuendi aliqua ex his, quæ à Christo Domino sunt instituta, ut probavi in cap. 3. de clandest. despons. sed à matrimonio contrahendo ex jure divino non arcentur compatres, & aliæ personæ in hoc titulo enumeratæ : ergo nec ab Ecclesia inter similes personas potuit matrimonium prohibi-